

NORMATIVNA BAZA NSK DANAS

NUL AUTHORITY FILE TODAY

Ana Knežević Cerovski

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
acerovski@nsk.hr

Petra Pancirov

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
ppancirov@nsk.hr

UDK / UDC 025.3

Stručni rad / Professional paper

Primljeno / Received: 1. 10. 2014.

Sažetak

Rad će predstaviti normativnu bazu NSK, njezin razvoj i ulogu u postizanju nacionalnoga bibliografskoga nadzora.

Budući da je NSK od 2013. godine članica VIAF-a (Virtual International Authority File), prikazat će se osnovne značajke te virtualne međunarodne normativne baze, njezina svrha, struktura i najvažniji statistički podaci vezani uz zapise normativne baze NSK. Razmotrit će se uključenje identifikatora ISNI u normativnu bazu NSK.

Rad donosi prikaz načina i svrhe korištenja Univerzalne decimalne klasifikacije za nacionalne autore u normativnoj bazi NSK kao i reviziju zapisa normativne baze u skladu s novim, skraćenim izdanjem UDK.

Ključne riječi: normativna baza NSK, VIAF, ISNI, UDK

Summary

The paper presents the work on the NUL Authority File in the National and University Library in Zagreb, pointing out its crucial role in developing and achieving the national bibliographic control. The NUL Authority File has been a member of the Virtual International Authority File (VIAF) since 2013. The paper presents the VIAF, its basic features, the purpose, the structure and the most important statistical data related to records of NUL Authority File in VIAF.

Furthermore, the paper presents the ISNI identifier, the process of integration of the ISNI identifier in the NUL Authority File, and the way the NUL uses Universal Decimal Classification (UDC) for distinguishing Croatian authors from others in the NUL Authority File. The paper also describes the process of correcting the authority records according to the new 2011 licensed abridged edition of the UDC.

Keywords: NUL Authority File, VIAF, ISNI, UDC

Uvod

U suvremenome okruženju knjižnice se, između ostaloga, razvijaju zahvaljujući napretku informacijskih i komunikacijskih tehnologija te se suočavaju s promjenama koje zahvaćaju i katalogizatore i korisnike i knjižnice uopće.

Nova perspektiva univerzalnoga bibliografskoga nadzora tiče se korisnika, prikaza nacionalnih pisama/jezika, odgovornosti nacionalnih bibliografskih agencija, bibliografskoga i nacionalnoga nadzora na nacionalnoj razini dostupnoga svima.¹

Najvažnija je zadaća knjižničnoga kataloga korisnicima pružiti informacije na najbrži i najjednostavniji mogući način. O zadaći knjižničnoga kataloga pisao je i Charles A. Cutter, navodeći sljedeće ciljeve kataloga: omogućiti da se pronađe knjiga za koju je poznat autor, naslov ili predmet; pokazati što knjižnica posjeduje od nekog autora, o nekom predmetu, o nekoj vrsti literature; pomoći u izboru djela s obzirom na izdanje (bibliografski), s obzirom na vrstu (literarnu ili predmetnu).²

Kako bi korisnici dobivali točne informacije i kako bi se omogućila najbolja moguća upotreba knjižničnoga kataloga, potreban je i stalni nadzor odrednica. Stvaranjem normativnih baza postiže se i normativni nadzor, kako

¹ Tillett, Barbara. Virtual International Authority File : presentation by Barbara B. Tillett. // IMME IC4, 16 August 2006, Seoul, Korea [citirano: 2014-09-24]. Dostupno na: http://www.nl.go.kr/icc/down/060813_3.pdf

² Svenonius, Elaine. Intelektualne osnove organizacije informacija. Lokve : Benja, 2005. Str. 15.

na nacionalnoj, tako i na međunarodnoj razini. Budući da normativne baze danas nisu više samo nadzirani popisi pojmova unutar zatvorenoga knjižničnoga sustava, nego su postali identifikatori koji se uvelike koriste na mreži,³ njihova uloga u organiziranju informacija raste iz dana u dan. Osnova normativnoga nadzora su pouzdani, razumljivi i točni normativni zapisi, jedinstveni u identifikiranju osobe ili korporativnoga tijela, odnosno sastanka ili jedinstvenoga stvarnoga naslova.

Normativne baze suvremena su pomagala normativnoga nadzora koji pomaže korisnicima pri pružanju informacija, zahvaljujući dosljednosti u strukturiranju podataka.

Prema M. Van der Graafu i L. Waaijersu, normativne su datoteke korisne jer pomažu u otkrivanju informacija, pouzdane su i vjerodostojne u identifikaciji ključnih riječi pri pretraživanju informacija, i u konačnici, financijski su isplative.⁴

Polazimo od činjenice koju navode F. Farago, B. Bosančić i B. Badurina da knjižnice imaju dugu tradiciju u izradi i održavanju normativnih baza te je za očekivati da su normativne baze dovoljno kvalitetne da služe kao osnova za neke daljnje primjene zainteresiranih trećih strana.⁵

Stoga, normativne baze danas podrazumijevaju:

- a) standardizirane, točne i nedvosmislene normativne zapise koji jednoznačno definiraju autora;
- b) ispravljanje i nadopunjavanje normativnih zapisa gdje je to potrebno, s posebnim naglaskom na uređivanje nacionalnih autora;
- c) pravilno povezivanje normativnih zapisa s njima pripadajućim bibliografskim zapisima;
- d) dodjeljivanje trajnih poveznica URI-ja svim normativnim zapisima;
- e) sudjelovanje u međunarodnim bazama – VIAF i ISNI;
- f) implementiranje ISNI, VIAF i ORCID identifikatora kojima bi se postigla još bolja podudarnost normativnih zapisa s ostalim normativnim zapisima u VIAF-u i kako bi se postigla veća dodjela ISNI-ja za nacionalne autore;

³ Graaf, Maurits van der; Leo Waaijers. Authority files : breaking out of the library silo to become signposts for research information [citirano: 2014-09-11]. Dostupno na: <http://www.knowledge-exchange.info/Default.aspx?ID=708>

⁴ Isto.

⁵ Farago, Filip; Boris Bosančić; Boris Badurina. Povezani podaci i knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 4(2013), 25-52. Dostupno i na: [www.hkdrustvo.hr/datoteke/1652/vbh/God.56\(2013\),br.4](http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1652/vbh/God.56(2013),br.4) [citirano: 2015-01-28]

- g) korištenje pripremljene normativne baze za semantički web i prezentaciju nacionalnih autora.

Navedene točke ujedno su i temeljne smjernice za budući razvoj normativne baze Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Normativna baza NSK

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu ima vodeću ulogu u izgradnji i organizaciji hrvatske nacionalne zbirke knjižnične građe,⁶ a samim time i važnu ulogu u stvaranju nacionalne normativne baze.

Normativna baza NSK sastoji se od autorskih i predmetnih odrednica.

Normativna baza NSK u tekstu odnosi se na normativnu bazu autorskih odrednica, to jest na normativnu bazu osobnih imena, obiteljskih imena, korporativnih tijela i sastanaka, naziva političko-teritorijalnih jedinica i jedin-stvenih stvarnih naslova.

Normativna baza NSK početkom 1991. godine počela je s modulom za nadzor autorstva, a razlog nastanka normativne baze jest automatizacija knjižničnoga kataloga⁷ i od tada se sustavno radi na izradi normativnih zapisa. Prvotno se radilo u programu CROLIST i u formatu UNIMARC, nakon toga uslijedio je prelazak na format MARC 21 te na programe Voyager, odnosno danas Aleph.

Normativna baza NSK prema svojim je značajkama dinamična i promjenjiva, a to podrazumijeva svakodnevno dodavanje novih normativnih zapisa, ali i mijenjanje i nadopunjavanje već postojećih. Na taj se način postiže minimalna mogućnost pogrešaka.

Pravilnik i interni materijali po kojima se izrađuju normativni zapisi jesu:

- a) Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1983-1986. Prvi dio : Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Drugi dio : Kataložni opis, 1983.
- b) Pregledni zapisi u formatu MARC 21 : upute za katalogizaciju / izradila Mirjana Vujić. Zagreb, 2011. (interni materijal)

⁶ Zakon o knjižnicama [citirano: 2014-09-24]. Dostupno na: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/267274.html>

⁷ Čaušević, Bisera. Iskustva Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na izradbi datoteke preglednih kataložnih jedinica i uputnica. // Zbornik radova / Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji, Zagreb, 15. i 16. svibnja 1996. ; urednica Dorica Blažević. Zagreb, 1996. Str. 139.

- c) Polja 6XX, 856, 953, popis zanimanja i razina zapisa za pregledne zapise u formatu MARC 21 / pripremila Ana Knežević Cerovski. Zagreb, 2013. (interni materijal)
- d) UDK shema (autorska normativa) / Lidija Jurić Vukadin. Zagreb, 2013. (interni materijal).

Normativni zapisi sastoje se od kontrolnih polja koja su automatski generirana i polja koja je potrebno nadopunjavati.

Polja koja se nadopunjuju su drugi klasifikacijski broj (065) u koje se upisuje UDK broj ako je riječ o nacionalnom autoru, polja odrednica i uputnica (1XX, 4XX i 5XX), polja izvora podataka (670), polje biografskih ili povijesnih podataka (678) i polja elektroničke lokacije i pristupa (856).

Podatke o autorima katalogizatori pronalaze u publikacijama koje obrađuju *de visu*, ali i u tiskanim referentnim izvorima, na mrežno dostupnim online enciklopedijama i ostalim značajnim mrežnim izvorima, primjerice, službenim stranicama autora kao i u svim ostalim izvorima koje katalogizator, temeljem znanja i iskustva, smatra značajnima.

Najvažniji podaci za identifikaciju autora jesu zanimanje/zvanje autora, godina i mjesto rođenja i cilj je da se pretraživanjem kataloga dobiju svi bibliografski zapisi okupljeni uz odgovarajući normativni zapis.⁸ Upravo se zbog toga pronađeni podaci popunjavaju kao obvezni, a to se naročito odnosi na nacionalne autore.

Slika 1. Primjer normativnoga zapisa za osobno ime

⁸ Registering Researchers in Authority Files [citirano: 2015-01-27]. Dostupno na: <http://www.oclc.org/research/publications/library/2014/oclcresearch-registering-researchers-2014-overview.html>

Tablica 1. Normativna baza autorskih odrednica 2014.

Osobno ime	435865
Korporativno tijelo	18676
Korporativni sastanak	13215
Jedinstveni stvarni naslov	1580
Ukupno	468336

Sudjelovanjem u VIAF-u, NSK povećava dostupnost svojih podataka, promovira svoj katalog na svjetskoj razini pridonoseći cjelokupnoj hrvatskoj knjižničarskoj zajednici, lakše prati razvoj drugih normativnih baza, radeći pritom na vlastitome razvoju i poboljšanju.

S tim u vezi potrebno je napraviti ispravke koje su vezane uz tehničke pogreške u zapisima, sadržajne pogreške, gdje je to moguće, smanjenje broja duplih i pomiješanih identiteta, provjeru povezanosti normativnih i bibliografskih zapisa te nadopunu nepotpunih zapisa, prvenstveno zapisa nacionalnih autora. Nadopunom zapisa, ispravljat će se podaci i u polju udč broja, sukladno novome skraćenom izdanju Univerzalne decimalne klasifikacije.

U planu je dodjeljivanje vlastitih trajnih poveznica URI-ja normativnim zapisima u normativnoj bazi NSK kako bi se ista pripremila za daljnje korištenje u sklopu semantičkoga weba.

Daljnji razvoj normativne baze podrazumijevao bi implementaciju identifikatora VIAF i ISNI u normativne zapise, prvenstveno za nacionalne autore. Implementacija bi podrazumijevala automatsko dodjeljivanje pojedinoga identifikatora, a to je moguće zahvaljujući dostupnoj VIAF bazi iz koje se mogu uvesti podaci.

VIAF - Virtual International Authority File ili virtualna međunarodna normativna baza⁹

Međunarodna virtualna normativna baza – VIAF (Virtual International Authority File) ujedinjuje normativne baze brojnih nacionalnih knjižnica i drugih ustanova u jedinstvenu virtualnu normativnu bazu.¹⁰ VIAF-ova normativna baza

⁹ VIAF [citirano: 2014-09-19]. Dostupno na: <http://viaf.org/>

¹⁰ Angjeli, Anila; Andrew Mac Ewan; Vincent Boulet. ISNI and VIAF – transforming ways of trustfully consolidating identities [citirano: 2015-01-27]. Dostupno na: <http://library.ifa.org/985/1/086-angjeli-en.pdf>

sastoji se od mnoštva normativnih zapisa koji se povezuju u VIAF normativne klustere, odnosno normativne zapise uvezene iz normativne i/ili bibliografske baze jednog ili više sudionika.

Pretraživanjem VIAF baze, klasteri prikazuju podatke o identifikatoru ISNI (International Standard Name Identifier), identifikatoru VIAF, odrednicama i uputnicama neovisno o formatu, popisu izabranih naslova, izabranih suautora, popisu zemalja u kojima su djela izdana, statistici objavljivanja djela, izabranim izdavačima, osobnim informacijama o autoru/spolu, nacionalnosti, jeziku na kojem objavljuje te vanjskim poveznicama o autoru – npr. WorldCat). Zapise je moguće prikazati na različite načine od MARC 21 do XML-a, RDF-a i JSON-a.¹¹

Prema T. B. Hickyju i J. A. Toves, VIAF klaster nastaje u fazama koje podrazumijevaju pobiranje i preuzimanje novih normativnih i bibliografskih zapisa (OAI-PMH ili FTP protokol), pridruživanje odgovarajućih bibliografskih zapisa normativnim zapisima, stvaranje poveznica među bazama u VIAF-u, stvaranje “obrađenoga” normativnoga zapisa (podrazumijeva zapis koji može sadržavati velike količine podataka s potkradenim greškama jer uključuje sve oblike imena, datume pridružene imenima, publikacijama, naslove, nakladnike, suautore, ISBN i druge identifikatore), uparivanje zapisa među normativnim bazama u VIAF-u (provjeravanje kompatibilnosti među zapisima), traženje duplikata među zapisima, povezivanje skupina zapisa koje su nastale uparivanjem, dijeljenje skupina u koherentne klustere, spajanje dobivenih skupina, dodjela identifikatora VIAF klasterima, stvaranje poveznica među klasterima ako je potrebno te zadržavanje informacija o spojenim, podijeljenim i obrisanim zapisima.

Temeljna svrha VIAF-a jest spajanje svjetskih normativnih datoteka i povećanje njihove iskoristivosti.¹²

a) NSK u VIAF-u

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu prijavila se za sudjelovanje u VIAF-u u veljači 2013. godine. Ugovor je potpisan u svibnju 2013. godine, a od 16. prosinca 2013., normativna baza NSK nalazi se na internetskim stranicama VIAF-a. Članstvo u VIAF-u je besplatno, a dužnost je svih članica slati normativne i bibliografske baze kako bi se podaci ažurirali. Od siječnja 2015.

¹¹ Isto.

¹² Graaf, Maurits van der; Leo Waaijers. Authority files : breaking out of the library silo to become signposts for research information. Nav. dj.

godine NSK postaje i punopravnom suradnicom u VIAF-u, a šaljući jednom mjesečno svoju normativnu i bibliografsku bazu u VIAF, sudjeluje u toj virtualnoj međunarodnoj normativnoj bazi i u radu VIAF vijeća (VIAFC¹³).

Pomiješani identiteti, duplo napravljeni autori i nepotpuni zapisi najveći su problem svih nacionalnih normativnih baza i prepreka su k postizanju univerzalnoga bibliografskoga nadzora. Podaci iz Godišnjega izvještaja VIAF-a 2014.¹⁴ pokazuju da je u VIAF-u oko 2 posto pomiješanih identiteta, dok je u 5 posto normativnih zapisa riječ o duplo napravljenim zapisima.¹⁵

Kao jedno od mogućih rješenja, svakako je i pojava identifikatora ISNI.

ISNI je identifikator za fizičke osobe i korporativna tijela koji sudjeluju u stvaranju kreativnih sadržaja.¹⁶

Ideja ISNI-ja je preuzimanje i ujedinjavanje podataka iz postojećih baza te uspostavljanje pouzdanih identifikatora i veza. Suradnjom VIAF-a i ISNI-ja nacionalni autori zastupljeni u VIAF-u postupno će dobivati identifikator ISNI.

Prije same dodjele identifikatora, ISNI provodi provjeru nad identitetima i daje suradnicima u VIAF-u povratne informacije o potrebnim ispravcima u zapisima.

Tablica 2. Normativna baza NSK 2014. u VIAF-u

Osobno ime	430775
Korporativno tijelo/sastanak	31676
Jedinstveni stvarni naslov	1559
Geografsko ime	32
Ukupno	464042

¹³ VIAF Council (VIAFC) odnosno VIAF vijeće je savjetodavno vijeće i sastoji se od izabраниh predstavnika svih sudionika u VIAF-u koji zajedno provode VIAF-ov program koji se odnosi na uspostavu VIAF baze te pravila i praksi za rad. VIAFC poštuje raznolikost knjižničkih pravila i praksi rada, ali ujedno doprinosi razvoju pravila, praksi i načinima rada u samom VIAF-u, daje savjete svim članovima o formatima, načinima rada, ali i ostaloj potrebnoj tehničkoj podršci.

¹⁴ 2014 Annual Report to VIAF Council [citirano: 2014-09-22]. Dostupno na: <http://www.oclc.org/content/dam/oclc/viaf/OCLC-2014-VIAF-Annual-Report-to-VIAF-Council.pdf>

¹⁵ Gatenby, Janifer. VIAF and ISNI : interoperability [citirano: 2014-09-22]. Dostupno na: <http://www.slideshare.net/JaniferGatenby/viaf-and-isni-ifla-2013-0816>

¹⁶ Angjeli, Anila; Andrew Mac Ewan; Vincent Boulet. ISNI and VIAF – transforming ways of trustfully consolidating identities. Nav. dj.

Tablica 2. prikazuje podatke za normativnu bazu NSK u VIAF-u. Podaci su dobiveni na temelju Godišnjeg izvještaja VIAF-a¹⁷ i ako se usporede s Tablicom 1., može se vidjeti da je mnogo normativnih zapisa NSK prošlo postupke povezivanja unutar VIAF-a.

No, postoji i postotak normativnih zapisa koji sadržavaju određene pogreške pa nisu zastupljeni u VIAF-u jer nisu zadovoljili postupak povezivanja.

Iz izvještaja se, također, iščitava da 14 posto normativnih zapisa NSK nije povezano s bibliografskim zapisima NSK, a 39 posto normativnih zapisa NSK nije povezano s ostalim normativnim zapisima u VIAF-u. To znači da 39 posto zapisa nije dijelom klastera u VIAF-u, nego je riječ o tzv. “usamljenim zapisima”¹⁸ koji se ne podudaraju niti u jednom parametru (imenu i prezimenu, bibliografskim jedinicama, ISBN-u, izdavačima i sl.) s ostalim zapisima u VIAF bazi.

Kako bi normativna baza NSK postigla bolju povezanost s drugim normativnim bazama i kako bi se povećao postotak nacionalnih autora kojima je dodijeljen ISNI broj, normativni zapisi NSK trebaju sadržavati identifikatore VIAF i ISNI koji bi se mogli strojno dodavati u normativne zapise u polje 024 u formatu MARC 21.

024 7\$ahttp://viaf.org/viaf/17220427\$2viaf

024 7\$a0000000121221919\$2isni

Navedeni primjeri, praksa su knjižnica koje sudjeluju u VIAF-u, primjerice, Nacionalne knjižnice Španjolske i u skladu su s formatom MARC 21.

Valja naglasiti da je riječ o zahtjevnom postupku jer se radi o dodatnome naporu koji je potrebno uložiti u strukturiranje zapisa, imajući na umu da su upravo zapisi knjižnica oni koji će imati najviše koristi od uključivanja u semantički web.¹⁹

Osim VIAF-a i ISNI-ja, potrebno je napraviti ispravke uz već ranije navedeno novo izdanje UDK.

UDK Univerzalna decimalna klasifikacija

Univerzalna decimalna klasifikacija najrašireniji je klasifikacijski sustav u hrvatskim knjižnicama. UDK je indeksni jezik u obliku klasifikacijske sheme koja omogućuje klasifikaciju cjelokupnoga ljudskoga znanja i umijeća,

¹⁷ 2014 Annual Report to VIAF Council. Nav. dj.

¹⁸ Takozvani “usamljeni zapisi” navode se kao pojam u Godišnjem izvještaju VIAF-a.

¹⁹ Farago, Filip; Boris Bosančić; Boris Badurina. Povezani podaci i knjižnice. Nav. dj. Str.

kao i indeksiranje i pronalaženje podataka o sadržajima dokumenata na bilo kojem mediju.²⁰

Budući da je obveza Knjižnice da izrađuje autorizirane oblike nacionalnih imena autora i korporativnih tijela, odlučeno je da se oni odvoje od stranih primjenom načela koje se koristi pri izradbi nacionalne bibliografije. Najpogodnijim razlikovnim elementom pokazao se klasifikacijski broj UDK, koji se koristi samo za označavanje nacionalnih autora i korporativnih tijela.²¹

Skraćeno izdanje Univerzalne decimalne klasifikacije koje se temelji na UDC MRF iz 2011. objavljeno 2013. godine, donosi promjene u odnosu na srednje izdanje, a najvažnije su se zbile u skupinama religija, menadžment, turizam, biotehnologija, veterinarska znanost, glazba i film²² i zahvaćaju sadržajnu obradu građe u NSK, ali i normiranje autorskih odrednica jer upravo je UDK broj onaj element koji razlikuje nacionalne od stranih autora. Objavlivanjem novog izdanja UDK nastaje i novi radni interni materijal za potrebe rada Odsjeka za normativni nadzor – UDK shema (autorska normativa) koja je svedena na 90 osnovnih UDK oznaka vezanih uz zanimanja/zvanja autora, odnosno vrstu korporativnoga tijela/sastanka ili područje na koje se korporativno tijelo/sastanak odnosi.

a) Važnost UDK u normativnoj bazi NSK

UDK broj katalogizatori normativne baze NSK dodjeljuju isključivo nacionalnim autorima (osobna imena, korporativna tijela i sastanci).

Do srpnja 2014. godine, u normativnoj bazi NSK identificirano je oko 135.000 normativnih zapisa za nacionalne autore i to su normativni zapisi kojima su dodijeljeni UDK brojevi.

²⁰ Univerzalna decimalna klasifikacija : skraćeno izdanje / urednica Lidija Jurić Vukadin. Zagreb, 2013. Str. 5.

²¹ Čaušević, Bisera. Iskustva Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na izradbi datoteke preglednih kataložnih jedinica i uputnica. Nav. dj. Str. 140.

²² Jurić Vukadin, Lidija. Skraćeno izdanje Univerzalne decimalne klasifikacije. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57, 1/3(2014). Str. 444-447.

Slika 2. Autorska odrednica (osobno ime; nacionalni autor)

Iz navedenoga se primjera iščitava da se autorskoj odrednici osobnoga imena dodjeljuje onaj UDK broj koji odgovara sadržaju bibliografskih jedinica vezanih uz toga autora. Tako, primjerice, normativni zapis za autora Crnković, Zlatko, prevoditelj ima u poljima 065 broj 82 književnost, 80/81 filologija, retorika, lingvistika i jezici i 655 grafička industrija, tiskarstvo, izdavaštvo i knjižarstvo.

Slika 3. Autorska odrednica (korporativno tijelo; nacionalni autor)

U praksi NSK, odrednici korporativnoga tijela dodjeljuju se dva ili više brojeva, ovisno o opsegu djelovanja toga korporativnoga tijela. Tako će prvi broj opisivati vrstu korporativnoga tijela (primjerice, vladine ili nevladine

organizacije, humanitarne organizacije, tajne i polutajne organizacije i pokreti, zaklade i ustanove, muzeji i stalne izložbe), dok će se drugi (ili više njih, ovisno o opsegu sadržaja djelovanja toga korporativnoga tijela) odnositi upravo na njegovo područje djelovanja.

Slika 4. Autorska odrednica (korporativni sastanak; nacionalni autor)

Kada je odrednica korporativni sastanak, prvi je broj jedinstven za sve sastanke, kongrese, simpozije i konferencije, a drugi će se broj (ili više njih, ovisno o opsegu teme korporativnoga sastanka) odnositi na temu/teme navedenoga.

Zadaća je Odsjeka za normativni nadzor provesti redakciju svih UDK brojeva za nacionalne autore normativne baze NSK, a sukladno internome dokumentu UDK shema (autorska normativa).

Važnost ispravaka UDK brojeva koji pomažu u razlikovanju nacionalnih autora od stranih autora, popunjavanja provjerenih podataka o zanimanju/zvanju autora i godini rođenja i smrti neophodni su za nedvosmisleno identificiranje autora i elementi su koji stvaraju jednu i jedinstvenu normativnu bazu.

Zaključak

Normativne baze značajne su za cijelu knjižničarsku zajednicu kao i za korisnike u internetskome okruženju. Omogućivanje pristupa normativnim bazama u obliku semantičkoga weba, ima bitnu ulogu kako za knjižnice, tako i za sve njihove korisnike, ali i šire.

VIAF i ISNI značajno mijenjaju međunarodna načela bibliografskoga nadzora, ali također doprinose stvaranjem izvora koji kolektivno služe kao os nadzora za veliku mrežu znanja u kojoj sudjeluju knjižnice.²³

Normativna baza NSK ima važnu ulogu u stvaranju nacionalne normativne baze, stoga i vodeću ulogu u uspostavljanju nacionalnoga bibliografskog i normativnog nadzora, stvaranju semantičkoga weba i postavljanja normativne baze NSK na mrežu.

LITERATURA

2014 Annual Report to VIAF Council [citirano: 2014-09-22]. Dostupno na: <http://www.oclc.org/content/dam/oclc/viaf/OCLC-2014-VIAF-Annual-Report-to-VIAF-Council.pdf>

Angjeli, Anila; Andrew Mac Ewan; Vincent Boulet. ISNI and VIAF – transforming ways of trustfully consolidating identities [citirano: 2015-01-27]. Dostupno na: <http://library.ifla.org/985/1/086-angjeli-en.pdf>

Čaušević, Bisera. Iskustva Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na izradbi datoteke preglednih kataložnih jedinica i uputnica. // Zbornik radova / Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji, Zagreb, 15. i 16. svibnja 1996. ; urednica Dorica Blažević. Zagreb, 1996. Str. 131-145.

Farago, Filip; Boris Bosančić; Boris Badurina. Povezani podaci i knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 4(2013), 25-52. Dostupno i na: [www.hkdrustvo.hr/datoteke/1652/vbh/God.56\(2013\),br.4](http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1652/vbh/God.56(2013),br.4) [citirano: 2015-01-28]

Gatenby, Janifer. VIAF and ISNI : interoperability [citirano: 2014-09-22]. Dostupno na: <http://www.slideshare.net/JaniferGatenby/viaf-and-isni-ifla-2013-0816>

Graaf, Maurits van der; Leo Waaijers. Authority files : breaking out of the library silo to become signposts for research information [citirano: 2014-09-11]. Dostupno na: <http://www.knowledge-exchange.info/Default.aspx?ID=708>

ISNI [citirano: 2014-09-23]. Dostupno na: <http://www.isni.org/>

Jurić Vukadin, Lidija. Skraćeno izdanje Univerzalne decimalne klasifikacije. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57, 1/3(2014). Str. 444-447.

Manzotti, Giulia. Analisi e riflessioni sul VIAF, Virtual International Authority File [citirano: 2014-09-23]. // Rivista italiana di biblioteconomia, archivistica e scienza

²³ Angjeli, Anila; Andrew Mac Ewan; Vincent Boulet. ISNI and VIAF – transforming ways of trustfully consolidating identities. Nav. dj.

dell'informazione 1, 2 (2010). Dostupno na: <http://leo.cineca.it/index.php/jlis/article/viewFile/4520/4422>

MARC 21 Format for Authority Data [citirano: 2014-09-22]. Dostupno na: <http://www.loc.gov/marc/authority/>

Svenonius, Elaine. Intelektualne osnove organizacije informacija. Lokve : Benja, 2005. Tillett, Barbara. Virtual International Authority File : presentation by Barbara B. Tillett. // IMME IC4, 16 August 2006, Seoul, Korea [citirano: 2014-09-24]. Dostupno na: http://www.nl.go.kr/icc/download/060813_3.pdf

VIAF [citirano: 2014-09-19]. Dostupno na: <http://viaf.org/>

VIAF (Virtual International Authority File) : Linking Die Deutsche Bibliothek and Library of Congress name Authority Files / ed. By Rick Bennet. 72nd IFLA General Conference and Council. Seoul, 2006. [citirano: 2014-09-22]. Dostupno na: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.150.5328&rep=rep1&type=pdf>

Registering Researchers in Authority Files / Karen Smith-Yoshimura ... [et al.] [citirano: 2015-01-27]. Dostupno na: <http://www.oclc.org/research/publications/library/2014/oclcresearch-registering-researchers-2014-overview.html>

Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1983-1986. Prvi dio : Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Drugi dio : Kataložni opis, 1983.

Univerzalna decimalna klasifikacija : skraćeno izdanje / urednica Lidija Jurić Vukadin. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2013.

Zakon o knjižnicama [citirano: 2014-09-24] Dostupno na: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/267274.html>

Interni materijali

Pregledni zapisi u formatu MARC 21 : upute za katalogizaciju / izradila Mirjana Vujić. Zagreb, 2011.

Polja 6XX, 856, 953, popis zanimanja i razina zapisa za pregledne zapise u formatu MARC 21 / pripremila Ana Knežević Cerovski. Zagreb, 2013.

UDK shema (autorska normativa) / Lidija Jurić Vukadin. Zagreb, 2013. (interni materijal).